

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 18/1/2012

Αρ. Πρωτ.: 139820

ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ,
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2105230110, 2105237254
Fax : 2105237254
Πληροφορίες :
E-mail : tke@yyka.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Απαντώντας στην με αρ. 2798/4-12-2011 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο, με θέμα «Δραματική αύξηση των αστέγων», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στις συνθήκες κοινωνικο-οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα, ήδη καταγράφονται οι πρώτες ενδείξεις για την αύξηση του προβλήματος της έλλειψης στέγης. Σε αυτό το πλαίσιο, το παραδοσιακό και εν πολλοίς στερεοτυπικό προφίλ του «αστέγου → περιθωριοποιημένου ατόμου → μη δυνάμενου να προβάλει διεκδικητικά αιτήματα» έχει αρχίσει να αλλάζει. Πλάι στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (Ρομά, μετανάστες/αιτούντες άσυλο, θύματα κακοποίησης και trafficking, αποιδρυματισμένοι, απροστάτευτοι ανήλικοι και ιδίως άτομα με ψυχικές διαταραχές και χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών), προστίθεται σταδιακά ένας αριθμός «νεοάστεγων» ατόμων που βρίσκονται αίφνης αντιμέτωποι ταυτόχρονα με την ανεργία, την έλλειψη/απώλεια ιδιόκτητης κατοικίας και την απουσία υποστηρικτικού οικογενειακού περιβάλλοντος.

Έρευνα διεξαχθείσα στις αρχές του 2009 από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σε συνεργασία με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας, προκειμένου να καταγραφεί ο αριθμός των αστέγων, έδωσε ως αποτέλεσμα ένα αριθμό 21.216 ατόμων που ζουν στο δρόμο ή σε καθεστώς μη ασφαλούς διαβίωσης (σύμφωνα με την ευρωπαϊκή τυπολογία ETHOS για τους αστέγους). Σημειωτέον ότι στην έρευνα αυτή δεν ανταποκρίθηκε το σύνολο των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, επομένως τα παραπάνω στατιστικά πιθανότατα υποτιμούσαν τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος.

Για τους παραπάνω λόγους, το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης έχει ξεκινήσει μια προσπάθεια αποτύπωσης, ανάδειξης και αντιμετώπισης του προβλήματος της έλλειψης στέγης, η οποία και διαρθρώνεται στα ακόλουθα καταρχήν στάδια:

1. **Αποτύπωση του προβλήματος:** Κατόπιν επικοινωνίας με δημόσιους φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στο συγκεκριμένο τομέα, καταβλήθηκε προσπάθεια για μια όσο το δυνατόν πιο ενδελεχή καταγραφή του προβλήματος στη βάση συγκεκριμένων στοιχείων, που να αποτυπώνουν ενδεχόμενες τάσεις, τόσο ποσοτικής αύξησης του φαινομένου (αριθμός ατόμων που αντιμετωπίζουν ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν πρόβλημα έλλειψης στέγης), όσο και ποιοτικής διαφοροποίησης (αλλαγή του παραδοσιακού προφίλ του αστέγου). Λαμβάνοντας υπόψη τη συνθετότητα του προβλήματος και την ανάγκη ολιστικής αντιμετώπισής του, οι φορείς από τους οποίους ζητήθηκαν στοιχεία είναι οι ακόλουθοι (σε παρένθεση το ειδικότερα σχετιζόμενο αντικείμενο):

Α. Δημόσιοι Φορείς

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (προγράμματα στήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων)

- Υπουργείο Δικαιοσύνης (μέριμνα κοινωνικής στήριξης αποφυλακισμένων)
 - Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (επιδοτήσεις ενοικίου κλπ)
 - Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ξενώνες θυμάτων trafficking και κακοποίησης, τηλεφωνική γραμμή άμεσης κοινωνικής βοήθειας, Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης)
 - Εκκλησία της Ελλάδος (ξενώνες, συσσίτια, κοινωνική στήριξη)
 - Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ξενώνες οροθετικών, streetwork)
 - Ο.ΚΑ.ΝΑ. - ΚΕ.Θ.Ε.Α. (ξενώνες, κοινωνική στήριξη, αποθεραπεία και επανένταξη χρηστών ουσιών)
 - Δ/νσεις Κοινωνικής Πρόνοιας όλων των Δήμων της χώρας (ανασφάλιστοι, οικονομικά αδύναμοι, επιδόματα ένδειας, ξενώνες, σίτιση, κοινωνική έρευνα κλπ)
- Β. Ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικοί φορείς (Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Κλίμακα, Γιατροί του Κόσμου, Γιατροί χωρίς Σύνορα, Χαμόγελο του Παιδιού, Κάριτας, Άρσις, Praksis)

Παρά τη μικρή σχετικά ανταπόκριση στο σχετικό μας αίτημα, ακόμα και από φορείς με ιδιαίτερη δράση στον τομέα, προκύπτουν τα ακόλουθα γενικά συμπεράσματα:

α. Γενική τάση αύξησης των ατόμων που αντιμετωπίζουν έλλειψη στέγης, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα.

β. Γενική τάση αύξησης ατόμων που αιτούνται να ενταχθούν σε υποστηρικτικό πρόγραμμα (βιβλιάριο δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κάλυψη βασικών αναγκών σίτισης και ένδυσης, έκτακτη οικονομική ενίσχυση). Τάση διαφοροποίησης του προφίλ τους → ιδίως ασφαλισμένοι σε ΟΑΕΕ που αδυνατούν να καταβάλλουν τις εισφορές τους, νέοι άνεργοι/μερικώς απασχολούμενοι.

γ. Γενική τάση διαφοροποίησης του προφίλ όσων αντιμετωπίζουν πρόβλημα έλλειψης στέγης ή κίνδυνο έλλειψης στέγης → αύξηση ποσοστού των Ελλήνων υπηκόων, εμφάνιση «νεοαστέγων», οικογενειών με ανήλικα παιδιά, μονογονεικών οικογενειών.

δ. Ολοένα και αυξανόμενη ανεπάρκεια των υπάρχουσών δομών και προγραμμάτων στήριξης, ιδίως όσον αφορά σε άτομα στα οποία συνυπάρχουν ποικίλοι επιβαρυντικοί παράγοντες (χρήστες, φορείς μεταδιδόμενων νοσημάτων, ψυχικά ασθενείς, αποφυλακισμένοι) ή ανήκουν σε άλλες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (Τσιγγάνοι, μετανάστες/ πρόσφυγες).

ε. Γενική εκτίμηση ότι αναμένεται βραχυπρόθεσμα να συνεχιστεί η αυξητική τάση.

2. Ανοιχτή διαβούλευση του Υπουργείου με τους συναρμόδιους φορείς, προκειμένου να καταρτιστεί ένα ρεαλιστικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος, στο οποίο θα συμπεριληφθεί ως άξονας και η νομοθετική κατοχύρωση της έννοιας του αστέγου ως ειδικής κοινωνικής κατηγορίας με συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Επισημαίνεται, τέλος, ότι κατόπιν πρόσφατης τροποποίησης του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, προέκυψαν νέες δυνατότητες για την αξιοποίηση πόρων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών στέγασης και κοινωνικής στήριξης αστέγων, τα οποία και μπορούν να αποτελέσουν τη βάση μιας ρεαλιστικής χρηματοδοτικής στήριξης ενός τέτοιου ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης.

Συνημμένα:

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού

2. Γρ. Υφυπουργού

3. Δ/νση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης

4. Τμήμα Κοιν. Ελέγχου Νομοθ. Συντ. & Κωδικ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ. ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Ειρήνη Πέτση